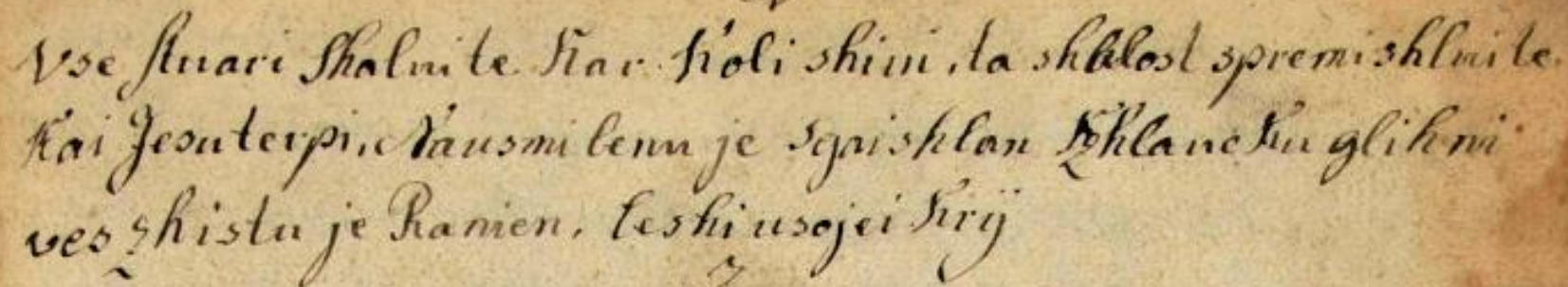

Kapelski pasijon
v znanstvenokritični izdaji

Matija Ogrin

ARRS, *Odlični v znanosti*, 4. oktober 2017

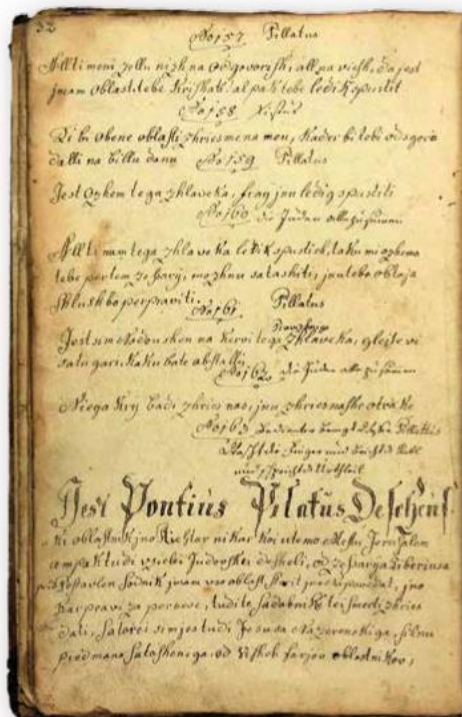
Vse stvarj shalvite. Kar holi shini, ta shkolost spremi shlvite.
Kai Jesu terpi, vausmi lena je spri shlan. Shlanu shli mi
ves shistu je kamen, teshi usojci Sirij

DELA STAREJŠEGA SLOVENSKEGA SLOVSTVA

KAPELSKI PASIJON

Uredila
Erich Prunč in Matija Ogrin

Rokopis

Komödia od Kristusouiga Terlinja. Katiro so nekidei na te ueliki zhetertig inu na te uelikonozhni Ponedelik v Kappli spilali

- Zapisan med 1771 in 1800.
- Tri predstave (123 odstavkov, 2.758 verzov):
 - **Veliki četrtek dopoldan:** od prizora zadnje večerje do Pilatove obsodbe Jezusa;
 - **Veliki četrtek zvečer:** od prizorov Pilatove ječe prek križanja do polaganja mrtvega Jezusa Mariji v naročje;
 - **Velikonočni ponedeljek:** vstajenjski del s sklepno igro o tehtanju pokojnikove duše

Besedilo

Zajemanje iz obsežne pasijonske tradicije

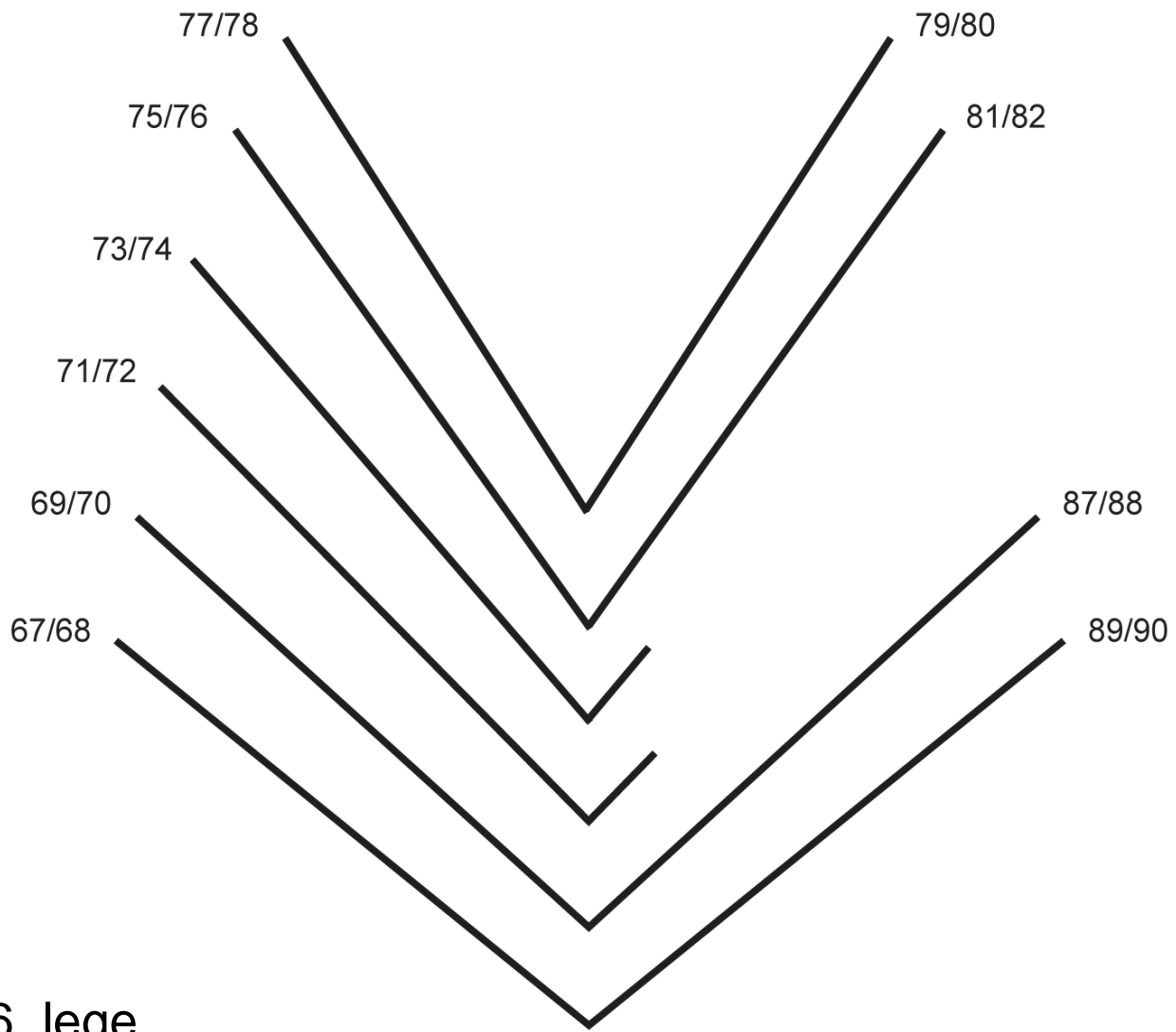
- Viri: kanonični (Evangeliji) + nekanonični (t.i. ljudske biblije, oralna tradicija ...)

Srednjeveški elementi:

- *Komödia od Kristusouiga Terlinja ...*
- Prunč: lik Porfirija – iz *Revelationes celestae* Brigitte Švedske
- Jezusovo slovo od Marije pred pasijonom, snidenje po vstajenju
- *Longinus* – vzporednice z br. Filipom Žičkim ...

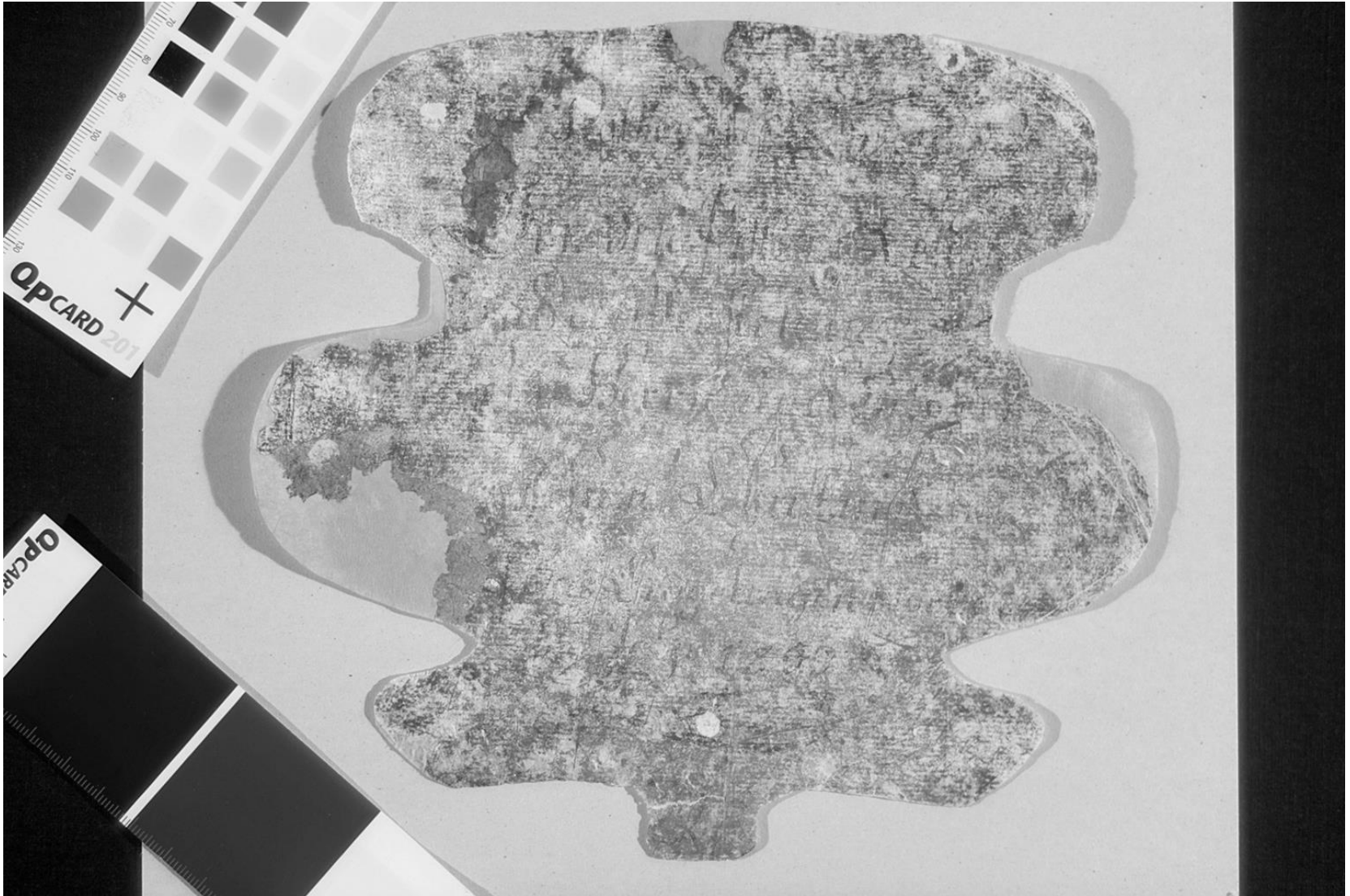
Rokopis: kodikološki pogled

- Nastal med leti 1771 in 1800; restavr. 2016
- Ena glavna roka, pisala v zvezek iz 110 listov enakega papirja, F. W., Šentrupert pri Clcu
- Med pisanjem odvzemali, dodajali liste:
 - predelave v 3. in 6. legi
- Baročna pisna kultura, vpliv lat. grafije
 - npr: *Sÿn, Sÿnu, Sÿnka* 43-krat; *sin, sinu* 16-krat

skica 6. lege

Nalepka na platnici: uprizoritev še leta 1800

Elektronska izdaja: eZISS

→ 88⁸⁵

K|D|P → 88⁸⁵

2.1.3. Tretji del. Igra na velikonočni ponedeljek

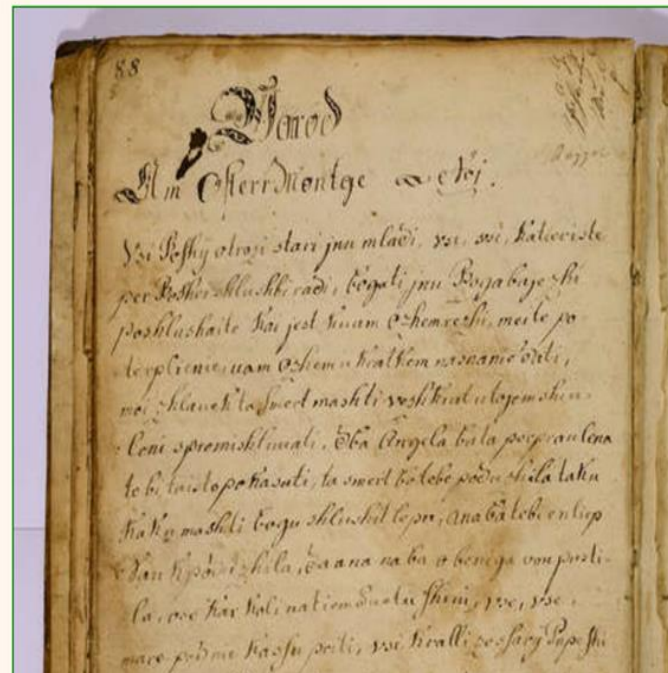
2.1.3.1. Predgovor na velikonočni ponedeljek

No 1

369 1751 Vsi božji otroci stari inu mladi,
1752 vsi, vsi katiəri ste pər božjej službi radi,
1753 bogati inu bogabaječi,
1754 pošlušajte, kaj jest k vam očem reči.
1755 Mejte potrpliənje,
1756 vam očem v kratkem na znanje dati.
1757 Moj člavek, ta Smrt maš ti večkrat v tojem živleni spremišluvati.

K|D|P

K|D|P

- ZRC SAZU + IJS, Tomaž Erjavec
- izvorni XML, faksimile, HTML
- prepisa medsebojno povezana po replikah
- obogatena s strojno generiranim vzporednim prikazom

Vzporedni prikaz prepisov

3.1.1.1. Predgovor

Predgovor

Andochtliui ukupei sbrani poschlauchauzi.
Poschluscheite kaŷ jes uam bom nasneine dau. od Terplie=
na Christusa Jezusa, istem vezh prekounite vascho
pregrieho, kir je vrschach Jesusu anutaku veliko Martro,
ta perua inu naruezhi Martra je bila, kir je Jesus od soje
Matere biu to **schallostno** Slou jemau, potiem se je on
is soimi Jogri vte uert Gezimana podau, tamkei je on
ksuoimo Ozhetu, trikrat Mollu rekozh, ozha aku je
mogozh taku usemi leta Köllih od mene prozh all ven-
der **nika** kakor jest ozhem, temozh kakor ti ozhesh,
potim se mo je en Angel is Nebies perkasou inu ga je
v nigouimu Terplieno poterdu, potim je Jesus na soi
obras na Semlo padu, nigou pot se je sturiu kakor
keruaue Kaple, tekozhe na Semlo. Utim je Jesus uidou
eno veliko mnoshizo teh Judou, Pisarjou inu Pfarise-
arjou, is Judesham ured. **Judesch** se mu je perblishou de
biga kushniu, inu skushuainam tem Judam zhries dau, ti nau-
smileni berizhi, so Jezusa pobadli stemi striki inu sketenami
nausmileno suesali. Narpoprei ga pelajo vishemo farju tam-
kei je on sanei kriuzhnei shlafertzei udarien biu. od Anne-

Predgovor

1 1 Andohtlivi vkupej zbrani **pošlušavci!**
2 **Pošlušajte**, kaj jes vam bom na znejne dav
3 od trpliæna Kristusa Jezusa
4 **i s tem** več prekovnite **vašo** pregriæho,
5 kir je **uržah** Jesusu anu taku veliko Martro.
6 Ta prva inu narveçi Martra je bila,
7 kir je Jesus od soje matere biv to **žalostno slou** jemav.
8 **Potiæm** se je on **iz** sojmi jogri v te vrt Gecimana podav.
9 Tamkej je on k svojmo Oçetu trikrat molu, rekoç:
10 Oça, aku je mogoç, taku vzemi le-ta **kelih** od mene proç,
11 al vender **nikar** kakor jest očem, temoç kakor ti očesh.
12 Potim se mo je en Angel iz **nebiæs pærkazov**
13 inu ga je v nigovimu **trpliæno** potrdü.
14 Potim je Jesus na soj obraz na zemlo padu,
15 nigov pot se je sturiv kakor **krvave** kaple, tekoçe na zemlo.
16 **V tim** je Jezus vidov eno veliko množico teh Judov,
17 pisarjov inu **farizearjov iz** Judežam vred.
18 **Judež** se mu je pærbližov, de bi ga kušniv
19 inu **s kušvainam** tem Judam çriaz dav

Konkordance

Iskanje
Seznami
O korpusu

Iskalni niz **srce** 50 (1,990.0 na milijon)

Stran od 3 [Pojdi](#) [Naslednja](#) | [Zadnja](#)

Shrani
Subcorpus
name:

as subcorpus

Možnosti
prikaza
Usredinjeno
Stavek

Razvrščanje

po levi
po desni
iskani niz
Podatki
Premešaj

dipl.1.1.p.2	inu tudi toje Terpleine vezhkrat u nashemo	serzu	premishluati, tu premishluanie toiga Terplejna
dipl.1.2.p.9	ftueru, dokler jest vas jmam vse okupei js	ferza	salubu od veselja jes tebi moi gospud na
dipl.1.2.p.11	meni ftanovitni oftati; </p><p> Jest sim is	ferza	fhelou, letu velikunazhnu jagnie fvami
dipl.1.3.p.2	govorjenje, dobru fpremifhleno, ofemimu fe k	ferzu	, kar fedei fhlihimo, fakai leta fapelauz
dipl.1.4.p.1	da se bama medba magla lozhiti, jnu toimu	serzu	enu veliku tefhau narediti, Buh te ubari
dipl.1.4.p.3	, tam me baju htei fmerti obfodilli, jnu	ferzu	enu Veliku Tefhau naredilli, lubesniva
dipl.1.4.p.6	nas, ah kaj sa eno Britkuest obzhuti, tu	ferze	Marie Devize Premiflite dobru ah kerfhanske
dipl.1.7.p.1	Pilatufha sadobilli, sdei si mi badema nafho	Serze	nad niem huadili, sdei ga bama htemo stebro
dipl.1.7.p.8	shie u maje pesti dobiu, sdei si bam maje	serze	nadniem hladiu, tepu ga bam do bieleh kofti
dipl.1.7.p.11	smo enkrat nafhe delu Strilli, inu nafhu	ferze	fhie nadniem fhladilli, pa ftori fhniem
dipl.1.10.p.1	Jesusu Xiiftusu , jnu venzhkrat, u vasheh	ferzeh	premishluati, jnu vashe Rive jnu Teshau
dipl.2.4.p.2	badema videua jest jnu ti katierega nanu	Serze	fheli. </p><p> O Jesus ti moi lubesniui Sin
dipl.2.5.p.1	O Jesus ti moi lubesniui Sin, js zieliga	serza	jes tebi persto Shelim pak uso maju fhelje
dipl.2.5.p.6	terplienie jnu fhalost sate jmam, Aube maju	ferze	! Ah! De se letu niemre Bogu fmiľy O Judy
dipl.2.5.p.6	pravizhnu prebiouu, O zhlauek! jes tebe js	serza	prosim pomai mi da jest taku fhalost sama
dipl.2.5.p.6	dufho Perporozhim, o zhlauek ozhefh tojmu	Serzu	pomifliti Moiga fynu Terplienie umifleh
dipl.2.5.p.7	ti taku mozhnu klagujefh, jnu shalostniga	serza	milu sdihujefh, o preshalostna luba maja
dipl.2.5.p.7	Mater nuezhem sapustiti, ustani gari ven js	serza	spusti fhalost, sai si fhie jokala jnu

Glavne ugotovitve

- Besedilo KP nastalo kot krajšanje obširnejše besedilne preoddaje
- Ohranitev najstarejših elementov iz 17. stol.:
 - misterijski prizor Matere Božje in Grešnika;
 - misterij o tehtanju pokojnikove *Duše*
 - *Stabat mater dolorosa*
- Redakcija potekala iz najmanj dveh starejših predlog
- Koroška ... ohranila **dokument o najstarejši slovenski dramatiki**